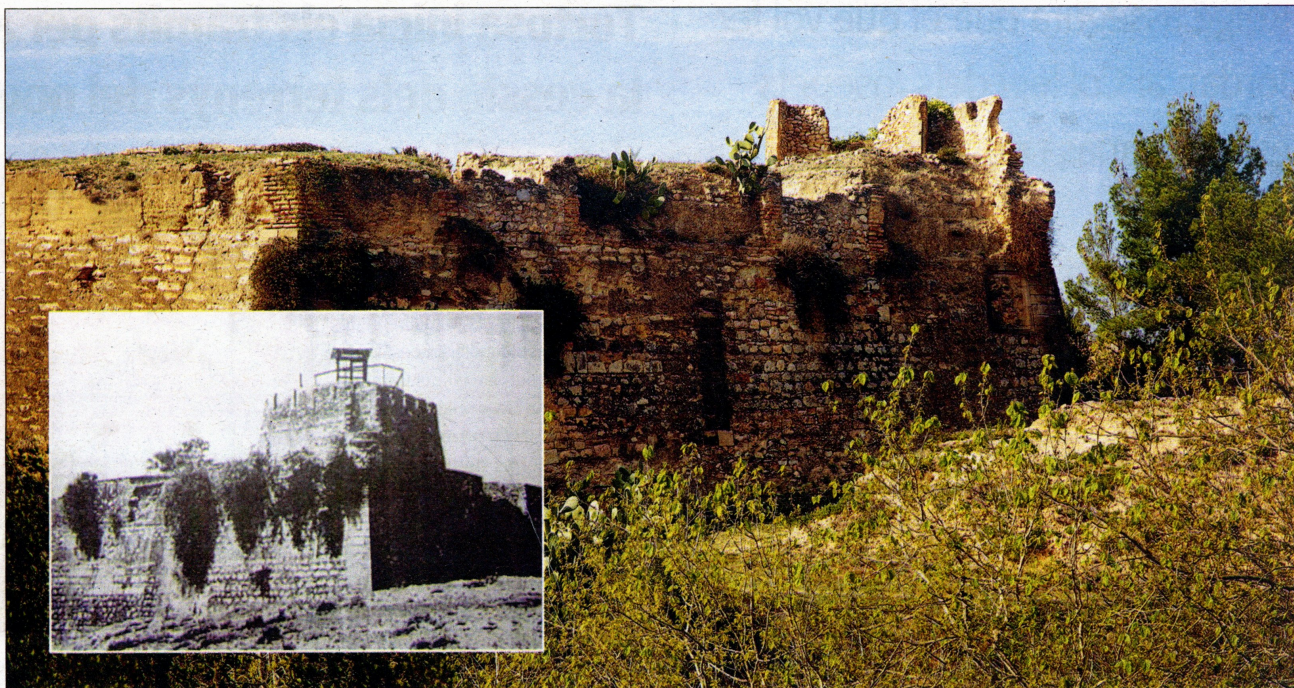

La degradació que patix el fortí del Bonet és evident, només cal comparar la imatge en blanc i negre de fa més de cent anys amb l'actual. /JOAN JOSEP CAROT

La vegetació degrada lentament les muralles i baluards de Tortosa

Amics dels Castells i el Nucli Antic reclama un 'pla de xoc' i destinar personal fix a la neteja d'este patrimoni

Tortosa Joan Josep Carot

Una amenaça silenciosa però significativa atempta contra el patrimoni històric de Tortosa. La proliferació de vegetació que creix als panys de les muralles les degrada lentament. Les arrels de les plantes s'infiltra entre les pedres provocant al cap del temps danys estructurals i comprometent-ne l'estabilitat. El problema s'ha agreujat en els darrers anys perquè no ha existit cap pla municipal continuat de manteniment i neteja, i les intervencions, si és que n'hi ha, són puntuals sovint coincidint amb la celebració d'esdeveniments al recinte de les fortificacions.

Cap dels més de sis quilòmetres de muralles construïdes entre els segles X i XVIII se salven d'estos arbustos que tenen entre les pedres antigues el seu hàbitat predilecte. No obstant això, hi ha algunes parts de les fortificacions on el dany que ha provocat la vegetació al llarg dels anys és evident. En alguns sectors de muralla les plantes que hi creixen han causat fins i tot desprendiments que han accelerat l'estat de

degradació. És el cas per exemple del fortí del Bonet, construït entre els segles XVII i XVIII i integrat per un únic baluard envoltat per un fossat estret que va formar part del segon recinte defensiu de la ciutat. El fortí de Tenasses també n'és un altre exemple.

El Pla director de les muralles de Tortosa, redactat pel Departament de Cultura de la Generalitat i aprovat en sessió plenària per l'Ajuntament el 8 de juliol de 2015, assenyalava les espècies que suposen un risc significatiu per a l'entorn de les muralles i per a la flora autòctona, i establí quines haurien de ser les mesures que caldria prendre en aquelles que representen una major perillositat.

Una d'estes espècies que este pla director demana "erradicar absolutament" és l'ailant (*Ailanthus altissima*), un arbre caducifoli procedent de la Xina que es considera com a una de les 100 espècies invasores més nocives a Europa. El seu creixement i comercialització està prohibit a Espanya des de l'any 2012. "La dificultat, a hores d'ara, és extraordinària donat que s'ha es-

tès a la pràctica totalitat de l'entorn de les muralles", assenyalava el document municipal. L'any 2015 només el sector de les muralles de Remolins i Tenasses estaven lliures de la presència d'esta espècie invasora,

El problema s'ha agreujat perquè no existix cap pla continuat de neteja

que pot arribar a dificultar la visió de les muralles i danyar les estructures amb les seues arrels

Una altra de les plantes que més risc suposa per a la integritat dels murs és una espècie autòctona, l'escambroner o espinal negre (*Rhamnus lycioides*), un arbust que fa una soca molt gran que pot clivellar els propis murs. En el capítol que el Pla director dedica al poblament vegetal fa constar que esta espècie és present a les muralles de tots els sectors: Castell de la Suda, Avançades de Sant Joan, Sitjar, Bonet, Rastre, Remolins i Tenasses.

D'altra banda, una de les espècies més abundants a les muralles de Tortosa és la taperera, una planta d'una bellesa notable que difícilment passa inadvertida i que pot arribar a grans dimensions. Tot i això, es considera prioritària la conservació.

L'entitat Amics dels Castells i Nucli Antic de Tortosa, més enllà de la rehabilitació i restauració del conjunt emmurallat, reclama "un pla de xoc" per a combatre la vegetació que incideix negativament en el patrimoni històric de la ciutat. **"Necessitem un pla de neteja i manteniment permanent de les muralles que es podria dur a terme a través d'una secció de la brigada municipal"**, apunta el president de l'entitat, Jordi Mulet. **"És essencial realitzar vigilància activa de les fortificacions per a eliminar la vegetació a temps i evitar danys estructurals"**, explica. Mulet esmenta el cas d'un pany de muralla que es va ensorrar fa quatre anys a Tenasses. **"Som conscients que la restauració val molts diners però fer un manteniment adient i continuat no costa tant"**, conclou.